

Miljödepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljö- och klimatministrarna) den 6 oktober 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Klimaträttsakterna inom Fit for 55

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Åsiktsutbyte

Ansvarigt statsråd:

Per Bolund

Förslagets innehåll:

Vid mötet kommer ministrarna att ha en övergripande diskussion om klimaträttsakterna i Fit for 55-paketet.

Den 14 juli presenterade kommissionen sitt lagstiftningspaket ”Fit for 55”. Paketet syftar till att nå EU:s skärpta klimatmål till 2030, att minska EU:s nettoutsläpp med minst 55 procent jämfört 1990 års nivåer, samt att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Fit for 55-paketet innehåller sammanlagt 13 förslag, varav åtta gäller befintliga rättsakter och fem är nya. Förslagen omfattar bland annat områdena klimat, energi, bränslen, fordon, transporter, byggnader samt markanvändning och skogsbruk. Fem av förslagen faller

under miljørådets ansvarsområde och kommer att omfattas av åsiktsutbytet på miljørådet den 6 oktober: förslag till översyn av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS), förslag till översyn av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR), förslag till översyn av EU:s förordning om CO2-krav för nya lätta fordon, förslag till översyn av förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) och ett förslag om inrättandet av en ny social klimatfond.

Ordförandeskapet har inför mötet delat ett diskussionsunderlag som fokuserar på den sammantagna inriktningen av paketet och om lagförslagen levererar en ändamålsenlig balans av åtgärder och ansvarsfördelning mellan medlemsstater och sektorer för att uppnå målen i EU:s klimatlag.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar övergripande kommissionens lagstiftningspaket och stödjer dess målsättning om att genomföra EU:s skärpta klimatmål till 2030. Utöver att genomföra det skärpta 2030-målet behöver paketet bidra till en samhällsekonomiskt effektiv omställning mot ett klimatneutralt EU senast 2050. Samtliga sektorer och medlemsstater behöver bidra till omställningen genom att i första hand minska utsläppen av växthusgaser. Regeringen ser sammantaget positivt på en kombination av prissättande styrmedel, standarder och åtaganden för minskade växthusgasutsläpp men är kritisk till bindande mål för ambitionsökningen inom LULUCF och beräkningsmodellen för dess ansvarsfördelning. Omfattande medel finns redan avsatta till klimatomställningen via EU-budgeten och återhämtningsinstrumentet och regeringen ser därför inte behov av ytterligare budgetära mekanismer.

Regeringen välkomnar att kommissionen föreslår en övergripande översyn och skärpning av EU ETS. Regeringen välkomnar en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn, och ser positivt på att en sådan skärpning kombineras med en engångssänkning av utsläppstaket, liksom att reglerna för marknadsstabilitetsreserven skärps.

Regeringen anser att EU ETS behöver ta hänsyn till låg- och nollutsläppstekniker och inte missgynna anläggningar som fasar ut sina växthusgasutsläpp. Det bör även tydliggöras att förbränning av avfall ska ingå i systemet.

Regeringen anser att ett eventuellt utsläppshandelssystem för vägtransporter och byggnader måste utformas på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt som leder till tillräckligt omställningstryck för att alla medlemsstater ska nå klimatneutralitet till 2050. Vidare behöver EU:s samlade klimatpolitik ge möjlighet för länder att genom nationella mål och styrmedel gå före i och skynda på klimatomställningen i EU. Systemet ska vara praktiskt genomförbart med en rimlig administrativ börda för företag och myndigheter, samtidigt som oönskade effekter för de sektorer som i dag ingår i EU ETS undviks. Regeringens preliminära bedömning är att kommissionens förslag till nytt utsläppshandelssystem har förutsättningar att uppfylla dessa kriterier, men behöver analysera dess effekter närmare.

Regeringen är kritisk till den föreslagna sociala klimatfondens föreslagna omfattning och utformning och anser att en eventuell ny fond ska finansieras genom utgiftsminskningar på andra områden. Regeringen konstaterar att det genom uppgörelsen om den fleråriga budgetramen för perioden 2021–2027 och EU:s återhämtningsinstrument finns omfattande medel avsatta till liknande åtgärder.

Regeringen välkomnar skärpningen av EU:s ansvarsfördelningsförordning och att samtliga medlemsstater ska bidra i ambitionsökningen. Förordningen bör även främja ökad konvergens i klimatarbetet då samtliga medlemsstater kommer behöva nå mycket låga utsläppsnivåer till 2050.

Regeringen välkomnar förslaget om revidering av EU-mål för utsläppen av koldioxid från nya lätta fordon. Förordningen har betydelse för möjligheten att nå EU:s mål om nettonollutsläpp till 2050 och också Sveriges möjligheter att nå de nationella klimatmålen. Mot denna bakgrund anser regeringen att kommissionens förslag till mål avseende nollutsläppskrav bör tidigareläggas. Ett EU-mål om nollutsläpp i lätta fordon skulle dessutom underlätta uppfyllandet av nationella luftkvalitetsmål samt frigöra biodrivmedel till andra delar av transportsektorn och till andra sektorer.

Regeringen delar vidare kommissionens bedömning att den negativa trenden med en minskad kolsänka inom EU behöver motverkas som ett led i att nå det långsiktiga klimatneutralitetsmålet. Regeringen anser att varje medlemsstat ska eftersträva klimatneutralitet och att samtliga medlemsstater därför bör bidra till en bibehållen eller ökad kolsänka på sitt eget territorium utifrån sin potential att göra så på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Regeringen ser därför betydande risker i att eftersträva klimatneutralitet i en specifik sektor på EU-nivå såsom en utvidgad marksektor. Regeringen betonar att ökade upptag av koldioxid i skog och mark till sin natur är mer osäkra och mindre permanenta än utsläppsminskningar som sker exempelvis då fossila bränslen fasas ut, i synnerhet på grund av risken för påverkan av naturliga störningar. Regeringen är kritisk till den föreslagna beräkningsmodellen för medlemsstaternas åtagande och ifrågasätter att kommissionens föreslagna metodik är lämplig för att uppnå EU:s mål. Givet de stora osäkerheterna och långa ledtider i sektorn är regeringen kritisk till bindande mål för ökade kolsänkor och dess föreslagna ansvarsfördelning. Regeringen konstaterar vidare att beräkningsgrunden i LULUCF-översynen utgår från data som överskattar Sveriges kolsänka vilket innebär att det åtagande som tilldelats Sverige till år 2030 blir oproportionerligt högt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning i Miljö- och jordbruksutskottet om kommissionens meddelande om höjning av Europas klimatambition för 2030 den 3 december 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingarna i rådet fortlöper under året.

Överläggningar i Miljö- och jordbruksutskottet om de preliminära ståndpunkter som framkommer i faktapromemoriorna för klimaträttsakterna i Fit for 55 planeras till den 12 oktober 2021.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 2020/21:FPM137 Översyn av EU:s ansvarsfördelningsförordning om medlemsstaternas nationella klimatmål

Faktapromemoria 2020/21:FPM135 - Förordning om att inrätta en social klimatfond

Faktapromemoria 2020/21:FPM136 - Översyn av EU:s system för handel med utsläppsrätter

Faktapromemoria 2020/21:FPM138 - Reviderad LULUCF-förordning

Faktapromemoria 2020/21:FPM143 - Revidering av EU:s krav för koldioxidutsläpp från nya lätta fordon

4. Rådsslutsatser inför COP26 i Glasgow

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Antagande av rådsslutsatser.

Ansvarigt statsråd:

Per Bolund

Förslagets innehåll:

Den 26:e partskonferensen (COP26) inom klimatkonventionen (UNFCCC), det tredje partsmötet för Parisavtalet och det 16:e partsmötet inom Kyotoprotokollet äger rum i Glasgow, Skottland i november. Inför mötet avser rådet anta EU:s förhandlingsmandat genom rådsslutsatser.

Vid COP24 i Katowice 2018 antog Parisavtalets parter en regelbok som ska ligga till grund för parternas genomförande och uppföljning av Parisavtalets implementering. Parterna kunde inte enas om vissa specifika delar av regelboken, såsom regler och utförandet av de så kallade samarbetsmekanismerna under artikel 6 i Parisavtalet, innehåll och detaljeringsgrad för rapporteringstabeller samt vilken/vilka åtagandeperioder som ska gälla för parternas klimatåtaganden. Föregående partskonferens, COP25 år 2019, syftade till att slutföra förhandlingarna om dessa återstående delar av regelboken, men inga framsteg kunde nås vid mötet. Under år 2020 hölls inga formella förhandlingar med anledning av covid-19. Därmed blir prioritet för COP26 att slutföra dessa förhandlingar. Utöver slutförandet av regelboken kommer klimatfinansieringsfrågor att vara aktuella under COP26. Det handlar dels om uppfyllandet av det 100 miljarder USD-mål som de utvecklade länder åtagit sig från och med år 2020, men också på det nya finansieringsmål som ska börja gälla från och med år 2025. Frågor relaterade till att stärka vikten av klimatanpassningar kommer också få ett stort utrymme, särskilt då nästkommande COP27 kommer att arrangeras i Afrika. Utöver de formella förhandlingarna kommer frågan om höjd global ambition vara central, inte minst med anledning av den senaste rapporten från i somras från FN:s vetenskapliga klimatpanel (IPCC).

Regeringen har i stort fått gehör för sina synpunkter vid förhandlingarna i rådsarbetsgruppen. Regeringen har särskilt verkat för att den senaste vetenskapen och i synnerhet den nyligen presenterade IPCC-rapporten genomsyrar EU:s rådsslutsatser. Regeringen har verkat för att rådsslutsatserna uttrycker behov av att EU och alla parter till Parisavtalet håller 1,5 gradersmålet inom räckhåll. Detta behöver framförallt ske genom att alla parter inkommer med ambitiösa klimatåtaganden (NDC:er) och formulerar långsiktiga klimatstrategier (LT-LEDS) för hur parterna ämnar nå nettonollutsläpp till mitten av århundradet. Sverige har sedan tidigare positionen att parternas tidsramar för deras åtaganden (NDC:er) bör vara femåriga i linje med Parisavtalets femåriga ambitionscykel. EU har sedan tidigare ingen position i frågan. Regeringen har lyckats lyfta upp frågeställningen på dagordningen och miljørådsmötet den 6 oktober är tänkt att ta beslut i frågan. Regeringen har bland annat också fått in referenser till ett jämställdhets- och ungdomsperspektiv i slutsatserna.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att förslaget till rådsslutsatser till stor del tillgodoser de svenska prioriteringarna och kan på rådsmötet därför ställa sig bakom ett antagande av rådsslutsatserna. Vid rådsmötet kommer det att vara ett stort fokus på att utveckla en EU-position kring gemensamma tidsramar för parternas åtaganden. Regeringen är drivande i att utveckla förslag som alla EU:s medlemsstater kan ställa sig bakom och som möjliggör ett beslut vid COP26 om en gemensam femårig tidsram för parternas åtaganden.

Regeringen fortsätter verka för att rådsslutsatserna genomsyras av högsta möjliga ambitionsnivå och att den senaste vetenskapen ska vara ramen för parterna att förhålla sig till. Därmed blir det också viktigt att inleda diskussioner om hur parternas olika klimatåtaganden och långsiktiga klimatstrategier ska skärpas över tid i takt med att ny vetenskap presenteras.

Regeringen avser även fortsatt verka för tydliga budskap om viken av att ställa om finansiella flöden för att möjliggöra ett skifte till en klimatneutral och motståndskraftig global ekonomi. Regeringen avser även driva på för budskap om att EU och dess medlemsstater fortsatt ska leva upp till åtagandet om att mobilisera 100 miljarder USD per år från och med 2020 och att tryck sätts på andra utvecklade länder att skala upp sin finansiering så

att målet kan nås, samtidigt som förstärkningar behöver ske för att höja mottagandekapaciteten för finansiellt stöd i utvecklingsländer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Rådsslutsatserna för COP26 har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Fortsatt behandling av ärendet:

- Rådsslutsatserna utgör EU:s position inför partsmötet i Glasgow, Skottland den 30 oktober – 12 november 2021.

Faktapromemoria:

5. EU:s nya skogsstrategi

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Åsiktsutbyte

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

EU-kommissionens nya skogsstrategi ska utgöra ett policyramverk för insatser som syftar till växande, friska, mångsidiga och resilienta skogar i EU. Strategin ska bidra till klimatnytta och gynna den biologiska mångfalden samt även trygga försörjning och stödja en hållbar skogsbaserad bioekonomi. Den är förankrad i den europeiska gröna given och EU:s biodiversitetsstrategi för 2030.

Kommissionens målsättning med strategin är att övervinna de utmaningar som kommissionen identifierat att skogarna står inför. Mål och åtgärder presenteras under sex rubriker som berör stöd för skogens socio-ekonomiska funktioner; skydd och restaurering av EU:s skogar samt större skogsarealer; strategisk övervakning, rapportering och datainsamling; forskning och utveckling; ett inkluderande och sammanhängande styrningsramverk samt förbättrat genomförande av existerande lagstiftning.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att miljö- och klimatfrågorna prioriteras högt av kommissionen och noterar att EU:s nya skogsstrategi nu har presenterats. Regeringen ser med oro på att vissa av initiativen och förslagen i strategin går i en riktning som innebär ökad detaljreglering, ökad centralisering och ökade överstatliga inslag. Den utvecklingen strider emot det nationella självbestämmandet. Regeringen instämmer i att utmaningarna med förlust av biologisk mångfald och ekosystemtjänster måste adresseras och att skogen har en central roll i klimatarbetet.

Regeringen delar uppfattningen att EU och dess medlemsstater behöver ett hållbart skogsbruk för att klara framtidens utmaningar. Regeringen anser dock att kommissionen haft en obalanserad syn på de tre dimensionerna av hållbarhet som integrerade och odelbara vilket Agenda 2030 anger. Resultatet berör en alltför begränsad del av skogens och skogsbrukets bidrag till samhället. Viktiga dimensioner som företagande, jobb, konkurrenskraft, finansieringsmöjligheter, efterfrågan på skogsråvaror, skogsbrukets betydelse för landsbygden med mera berörs ej.

Regeringen välkomnar att kommissionen i strategin betonar skogens mångsidighet. Regeringen välkomnar vidare att kommissionen lyfter fram betydelsen av forskning och innovation. Regeringen befarar samhällsekonomiska konsekvenser och administrativ börda i det fall samtliga delar av strategin genomförs och avser analysera detta. Regeringen anser att detaljreglering av hållbart skogsbruk på EU-nivå ska undvikas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Näringsdepartementet överlade med MJU i fråga om EU:s nya skogsstrategi den 23 september 2021.

Fortsatt behandling av ärendet:

Det slovenska ordförandeskapet planerar att ta fram rådsslutsatser under hösten 2021.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 145 EU:s skogsstrategi

6. Övriga frågor

AOB: KOM rapporterar om genomförandet av förordning nr 528/2012 om biocidprodukter. KOM konstaterar i rapporten att utvärderingen av biocidämnen går för långsamt i medlemsstaterna och den främsta anledningen är resursbrist hos behöriga myndigheter. Samtliga ansvariga ministrar har också fått brev av KOM i ärendet och SE har svarat.

AOB: BE har skrivit en not om behovet av en koordinerad insats för PFAS.